

Warszawa 20.04.2018 r.

Ministerstwo Energii
Departament Energii Odnawialnej,
Rozproszonej i Ciepłownictwa
ul. Krucza 36/ Wspólna 6
00-522 Warszawa

Uwagi

Stowarzyszenia na rzecz Efektywności – ETA w sprawie projektu Ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji

Zgodnie z zapisami w uzasadnieniu ustawy ok 85% firm ciepłowniczych nie spełnia i praktycznie nie może spełnić warunków kryterialnych tzw. efektywnego systemu energetycznego. Powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim zbyt małe zapotrzebowanie na ciepło w okresie letnim (mała ilość odbiorców ciepła sieciowego na cele podgrzewu ciepłej wody), które w niektórych systemach jest nawet na poziomie zerowym.

W latach minionych budowano wiele osiedli ogrzewanych ciepłem sieciowym, jednak równolegle instalowano w mieszkaniach indywidualne podgrzewacze gazowe lub elektryczne służące do przygotowania *cwu*. Zmiana tego stanu jest dość trudna, ponieważ wymaga rozbudowy instalacji wewnętrznej w całym budynku, oraz rozbudowy węzła cieplnego, a czasem również odcinków sieci cieplnej.

W związku z powyższymi uwagami, celowym wydaje się wprowadzenie do zapisów ustawowych rozdziału mówiącego o systemie wsparcia dla kogeneracji, która będzie pracować w pełnym skojarzeniu w okresie letnim, na potrzeby *cwu*, pomimo faktu, że nie będzie spełniony warunek 75% udziału ciepła wytworzonego w kogeneracji "czarnej" w systemie. Sytuacja taka dotyczy prawie 85% PEC`ów, które mają udział *cwu* na tyle mały, że nie mogą spełnić tego warunku. Celem strategicznym powinno być przekształcenie 100% ciepłowni w elektrociepłownie, choć nie wszystkie spełniałyby warunki „systemów efektywnych”.

UWAGA: Średnio, w PEC'ach udział cwu jest na poziomie 15% mocy zamówionej (np. w PCU jest to praktycznie 1,5 MW na cwu przy 22 MW całej mocy zamówionej). PEC'e nie budują układów kogeneracyjnych na lato, ponieważ w dzisiejszych realiach jest to działanie ekonomicznie nieuzasadnione, a przecież byłoby to potencjalnie kilkaset MW mocy elektrycznej w dużym rozproszeniu (wymiar lokalny).

Brak takiej zachęty może negatywnie może wpłynąć na ilość nowopowstających układów kogeneracyjnych.

Z technologicznego punktu widzenia, układy kogeneracyjne w tego typu ciepłowniach mogą być konfigurowane na bazie silników gazowych tłokowych, mikroturbin gazowych, parowych silników tłokowych i turbin parowych, przy czym turbiny parowe mogą być zasilane parą generowaną ze zmodernizowanych kotłów wodnych, które nadal pozostaną kotłami wodnymi, ale pracującymi na nieco innych parametrach.

W takich przypadkach wskazane było by wprowadzenie do zapisów ustawowych wsparcia również dla modernizacji kotłów wodnych w celu zainstalowania parowych układów kogeneracyjnych, a takich zapisów w projekcie Ustawy brak.

Takie układy instalowane na kotłach wodnych, mogą być wprowadzane na wszystkich kotłach bez względu na stosowane paliwa, pod warunkiem, że muszą to być kotły wysokoparametrowe.

Należy również rozważyć możliwość rozszerzenia wsparcia dla kogeneracji o działania, których celem i efektem będzie zwiększanie letnich poborów ciepła, poprzez np. przystosowanie budynków już podłączonych do sieci o moduły podgrzewu cwu (rozbudowa węzłów i modernizacja instalacji wewnętrznych), czy instalowanie w węzłach ciepłych instalacji do wytwarzania wody lodowej z ciepła niskotemperaturowego (adsorpcyjnych).

W przedstawionym projekcie ustawy należałyby jednoznacznie wskazać, czy w przypadku gdy 100% wytworzonej energii elektrycznej będzie zużywane na potrzeby własne instalacji, z którą jednostka kogeneracyjna będzie współpracować (np. trigeneracja z pompą ciepła i chillerem absorpcyjnym) będzie się kwalifikowała do wsparcia?. Z punktu widzenia bilansu energetycznego Polski, brak poboru energii elektrycznej z sieci jest równoznaczny ze zwiększeniem jej ilości w systemie, a więc takie układy też powinny kwalifikować się do systemu wsparcia.

W projekcie ustawy brak jest zapisów o promocji agregatów z silnikami Stirlinga, które mogą być zasilane ciepłem odpadowym lub ciepłem zawartym w spalinach za kotłami energetycznymi. Agregaty takie, o mocach do ~1 MW, są produkowane seryjnie w Europie i pozwalają na odzysk znacznej energii która byłaby rozpraszana w atmosferze. Zagadnienie jest istotne z punktu widzenia zakładów przemysłowych które „wyrzucają” gorące gazy do atmosfery. Silnik Stirlinga nie spełnia definicji w Prawie Energetycznym, ale może wykorzystywać ciepło zawarte w gazach (ciepło odpadowe) do napędu generatora i jednocześnie ochładza gazy wyrzucane do atmosfery. System taki może mieć zastosowanie tam, gdzie nie ma możliwości przekazania ciepła odpadowego do sieci ciepłych, a wygenerowaną energię elektryczną można wykorzystywać np. w „Klastrach Energii”.

Realizacja inwestycji w obszarze kogeneracji (nowych lub modernizowanych) warunkowana jest także gospodarką nieruchomościami, w tym zakresie należałoby w Ustawie o gospodarce nieruchomościami rozważyć możliwość wprowadzenia ciepłowni i elektrociepłowni (obiekty wysoko sprawnej Kogeneracji) jako inwestycji celu publicznego.

Biorąc pod uwagę powyższe, jesteśmy przekonani, że proponowane zmiany ułatwią realizację celu wskazanego w Uzasadnieniu Ustawy czyli wykorzystanie potencjału kogeneracji w Polsce.

Z poważaniem

Rafał Czaja
Prezes Zarządu